

PROTOKÓŁ NR 7/MKW/2024
Z POSIEDZENIA MIEJSKIEJ KOMISJI WYBORCZEJ W BRZESZCZACH
Z DNIA 14 PAŹDZIERNIKA 2024 ROKU

Posiedzenie Komisji otworzyła i przewodniczyła obradom **p. Urszula Czopek** Przewodnicząca Komisji.

W posiedzeniu uczestniczyli Członkowie Komisji - Załącznik nr 1.

Po stwierdzeniu prawomocności posiedzenia (quorum i prawidłowość zwołania posiedzenia) Przewodnicząca poinformowała o obowiązującej klauzuli informacyjnej o przetwarzaniu danych osobowych i zaproponowała następujący porządek dzienny posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Rozpatrzenie wniosków w sprawie zmian do porządku obrad.
3. Przyjęcie rezygnacji z mandatu Członka Rady Sołectkiej w Wilczkowicach p. Bogdana Czuwaja.
4. Przyjęcie protestów wyborczych.
5. Analiza i rozpatrzenie protestów wyborczych.
6. Wolne wnioski.
7. Zamknięcie posiedzenia.

Ad. pkt. 1

Otwarcia posiedzenia dokonała p. Urszula Czopek – Przewodnicząca Miejskiej Komisji ds. Wyborów w Gminie Brzeszcze.

Ad. pkt. 2

Nie wniesiono.

Ad. pkt. 3

Miejska Komisja ds. Wyborów w Gminie Brzeszcze przyjęła rezygnację z mandatu Członka Rady Sołectkiej w Wilczkowicach p. Bogdana Czuwaja z dnia 30.09.2024 r. Zgodnie z zapisami §27 ust. 2 Zasad i trybu wyborów organu Sołectwa Wilczkowice, który stanowi załącznik do Statutu Sołectwa Wilczkowice stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr XXXV/352/2021 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie nadania Statutu Jednostki Pomocniczej Gminy Brzeszcze – Sołectwa Wilczkowice (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 7453) wygaśnięcie mandatu stwierdza Ogólne Zebranie Mieszkańców. W związku

z powyższym Miejska Komisja ds. Wyborów w Gminie Brzeszcze przekazała zgodnie z kompetencją rezygnację pana Bogdana Czuwaja Burmistrzowi Brzeszcz.

Ad. pkt. 4

Miejska Komisja ds. Wyborów w Gminie Brzeszcze przyjęła 3 protesty wyborcze z dnia 8 października 2024 r.

Ad. pkt. 5

Na wstępie podkreślenia wymaga – posiłkując się unormowaniami protestu wyborczego w Kodeksie wyborczym – iż uwzględnienie wniesionego protestu winno mieć miejsce w sytuacji, gdy wskazane uchybienia mają wpływ na wynik wyborów.

Zauważa się przy tym, że przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące innych osób, bliżej nieokreślone – tak Sąd Najwyższy wskazał w postanowieniu z dnia 30.11.2023 r., sygn. akt: I NSWR 847/23.

W postanowieniu z 16.07.2014 r., III SW 35/14, Sąd Najwyższy wskazał, że „zarzut sprowadzający się do hipotetycznego założenia o nieprawidłowościach wyborczych, oparty wyłącznie na kontestowaniu wyników wyborów ogłoszonych przez Państwową Komisję Wyborczą, bez przedstawienia dowodów, nie mieści się w przedmiocie protestu określonym w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego”.

Odnosząc się do poszczególnych protestów i sformułowanych w nich zarzutów Miejska

Komisja ds. Wyborów stwierdziła:

W odpowiedzi na protest wyborczy 1 pkt. 1, w którym to wnoszący protest podnosi jakoby w Zarządzeniu nr 63/2024 Burmistrza Brzeszcz z dnia 20 czerwca 2024 r. podano niewłaściwą podstawę prawną przeprowadzenia wyborów, bowiem wskazano: „Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 tj.), w sytuacji gdy w ocenie składającego protest wyborczy winno być: „Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 tj. z późniejszymi zmianami”, Miejska Komisja stwierdziła, że nie zmienia to treści Zarządzenia nr 63/2024 Burmistrza Brzeszcz z dnia 20 czerwca 2024 r. będącym podstawą prawną przeprowadzenia wyborów, jak również powyższe nie przedstawia jakiegokolwiek związku przyczynowego pomiędzy podniesionym zarzutem, a rzekomą nieważnością wyborów.

W odpowiedzi na protest wyborczy 1 pkt. 2, w którym to wnoszący protest podnosi jakoby nie otrzymał odpowiedzi ma maile, Miejska Komisja ds. Wyborów stwierdziła, że w kalendarzu wyborczym dostępnym na stronie BIP i tablicach ogłoszeń była umieszczona informacja o dyżurach Miejskiej Komisji ds. Wyborów, podczas których były przyjmowane bezpośrednio pisma dot. wyborów. W związku z powyższym posiadanie skrzynki mailowej nie było konieczne.

Również zarzut o braku powołania obserwatora społecznego uznać należy za niezasadny, bowiem kwestię tę wyjaśnia art. 103c Kodeksu wyborczego, który wskazuje, że: " Zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej stowarzyszenie i fundacja, do których celów statutowych należy troska o demokrację, prawa obywatelskie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego, ma prawo wyznaczyć po jednym obserwatorem społecznym do komisji wyborczych, o których mowa w art. 152 § 2." W art. 152 § 2 Kodeksu wyborczego są wymienione komisje okręgowo, rejonowe i terytorialne. Terytorialnymi komisjami wyborczymi są wojewódzkie, powiatowe i gminne komisje wyborcze. Nie ma mowy o Sołeckich Komisjach, więc nie ma podstaw do powołania w tym przypadku obserwatora społecznego. Ponadto przywołać należy wyrok WSA w Szczecinie z dnia 20.02.2020 r., sygn. akt II SA/Sz 869/19, który wskazuje, że w zakresie procedury wyboru Sołtysa i Rady sołeckiej nie stosuje się wprost kodeksu wyborczego.

W odpowiedzi na protest wyborczy 1 pkt. 3, w którym wnoszący protest podnosi jakoby ograniczono wyborcom możliwość wniesienia protestu przeciwko niewłaściwym praktykom stosowanym w wyborach do jednostki pomocniczej, Miejska Komisja ds. Wyborów stwierdziła, że skoro Kodeks wyborczy ma zastosowanie do wyborów organów jednostki samorządu terytorialnego, to przyjęć należy, iż z braku innych przepisów można stosować w drodze analogii przepisy tej ustawy do wyborów organów sołectwa. (vide: Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 7.04.2021 r., II SA/Go 391/20, LEX nr 3163718). Podkreślenia wymaga, że w orzecznictwie nie budzi wątpliwości, iż wprawdzie u.s.g. nie przewiduje wprost instytucji protestów wyborczych przy wyborach organów jednostek pomocniczych (Sołtysa i Rady sołectwa) oraz brak też w niej wyraźnego umocowania do oceny przez Radę ważności wyborów tych organów, jednakże kontrola prawidłowości przebiegu i wyników wyborów do organów sołectwa mieści się w zakresie kompetencji Rady Gminy, która może wynikać ze statutu danej jednostki pomocniczej, który w ramach wyznaczonych treści art. 35 ust. 3 pkt. 2 u.s.g., może obejmować postanowienia przyznające obywatelom prawo do złożenia stosownego środka zaskarżenia skierowanego do tego organu (por. wyrok WSA w Krakowie z 19 kwietnia 2016 r., III SA/Kr 1621/15, wyrok WSA w Łodzi z 29 maja 2020 r., III SAB/Go 6/20, wyrok WSA w Kielcach z 16 maja 2019 r., II SA/Ke 217/19).

ROZPATRZENIE PROTESTU: Miejska Komisja ds. Wyborów w wyniku głosowania: za - 3, przeciw - 0, wstrzym. - 0 uznała **brak zasadności** protestu wyborczego **1** o unieważnienie wyborów Sołtysów/Przewodniczących Zarządów Osiedli i Członków Rad Sołeckich/Członków Zarządów Osiedli na terenie Gminy Brzeszcze.

W odpowiedzi na protest wyborczy 2 pkt. 1, w którym protestujący zarzuca niezgodność zapisów Załączników do poszczególnych Statutów Samorządów Osiedlowych z przepisami art. 37 ust. 4 w zw. z art. 36 ust. 2 Ustawy o samorządzie gminnym, Miejska Komisja stwierdziła, że protest w tym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 ust. 4 Ustawy o samorządzie gminnym: Statut osiedla może ustalić, że w osiedlu organem uchwałodawczym jest ogólne zebranie mieszkańców. Ogólne zebranie wybiera zarząd osiedla; art. 36 ust. 2 stosuje się odpowiednio. Z kolei zgodnie z art. 36 ust. 2 w/w Ustawy: Sołtys oraz Członkowie Rady Sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Korzystając z powyższej regulacji (art. 37 ust. 4), Statut Samorządu Osiedlowego w par. 5 wskazuje, że Ogólne Zebranie Mieszkańców jest organem uchwałodawczym. Przy tym, Statut – za regulacją ustawową – w par. 7 wskazuje, że Zarząd Osiedla wybierany jest przez mieszkańców. Jednocześnie, uwzględniając regulację art. 36 ust. 2 – załącznik do statutu (par. 1) wskazuje na powszechność, równość, bezpośredniość i tajność wyboru organów samorządu osiedlowego. W tym zakresie protest jawi się jako zupełnie niezrozumiały i dowolny. W dalszej kolejności – jak się wydaje – objęty protestem jest zarzut skarżącego, jakoby z powyższej regulacji miało wynikać, że komisja wyborcza winna zostać wybierana przez Ogólne Zebranie Mieszkańców. Również i w tym miejsce protest należy uznać za zupełnie bezpodstawny. Przepisy ustawy nie potwierdzają stanowiska protestującego, regulacje ustawowe zawierają zasady w tym zakresie. Określenie szczegółowych zasad przeprowadzenia wyborów do organów jednostki pomocniczej Gminy powinno nastąpić w statucie jednostki pomocniczej zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt. 2. Regulacja statutowa zapewnia wybór kolegiального organu, odpowiedzialnego za przygotowanie i przeprowadzenie wyborów oraz za nadzór nad samym aktem głosowania.

W odpowiedzi na protest wyborczy 2 pkt. 2, w którym wnoszący protest wskazuje, że nawet gdy zgłosił się jeden kandydat na przewodniczącego jednostki pomocniczej to należy przeprowadzić wybory, a w statucie jest zapisane, że gdy jest jeden kandydat to nie przeprowadza się wyborów, Miejska Komisja ds. Wyborów stwierdziła, że Statut powinien określać w szczególności zasady i tryb przeprowadzenia wyborów do organów jednostki pomocniczej, a ustawodawca pozostawił w tym względzie organowi Gminy ustanawiającemu statut daleko idącą swobodę. Zasadnym jest zastosowanie analogii w zakresie zasad i trybu przeprowadzania wyborów na przewodniczącego rady osiedla z uwagi na tożsamość regulacji art. 36 i 37 u.s.g. Wszelkie uszczegółowienia winny znaleźć się w Statucie.

ROZPATRZENIE PROTESTU: Miejska Komisja ds. Wyborów w wyniku głosowania: za - 3, przeciw - 0, wstrzym. - 0 uznała **brak zasadności protestu wyborczego 2** o unieważnienie wyborów Sołtysów/Przewodniczących Zarządów osiedli i Członków Rad Sołeckich/Członków Zarządów Osiedli na terenie Gminy Brzeszcze.

W odpowiedzi na protest wyborczy 3 pkt. 1, w którym wnoszący protest wskazuje, że nawet gdy zgłosił się jeden kandydat na sołtysa, to należy przeprowadzić wybory, a w Statucie jest zapisane, że gdy jest jeden kandydat to nie przeprowadza się wyborów, Miejska Komisja ds. Wyborów stwierdziła, że Statut powinien określać w szczególności zasady i tryb przeprowadzenia wyborów do organów jednostki pomocniczej, a ustawodawca pozostawił w tym względzie organowi Gminy ustanawiającemu Statut daleko idącą swobodę, regulując

w treści art. 36 ust. 2 u.s.g. jedynie podstawowe zasady prawa wyborczego organów sołectwa, natomiast szczegółowe zasady przeprowadzania wyborów Sołtysa (i Rady sołeckiej) zostawił do unormowania w Statucie sołectw. Wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym wyborcy decydowaliby pomiędzy poparciem jedynego kandydata startującego w wyborach a opowiedzeniem się przeciwko niemu (są to tzw. wybory niesporne), mogłoby skutkować problemami z prawidłowym funkcjonowaniem jednostki pomocniczej. Taka sytuacja mogłaby mieć miejsce w przypadku opowiedzenia się przez większość głosujących przeciwko kandydatowi. Należy stwierdzić, biorąc pod uwagę ryzyko niewyłonienia w takim głosowaniu osoby, która miałaby objąć funkcję Sołtysa, iż nie jest to dobre rozwiązanie bowiem nie zapewniałoby ciągłości wykonywania władzy wykonawczej w sołectwie. Należy również pamiętać, że większość Statutów sołectw, w tym art. 26–28 u.s.g., przewiduje procedurę odwołania Sołtysa, która może zostać zainicjowana w sytuacji, gdyby wybrany nie spełnia oczekiwań mieszkańców sołectwa. (M. Rulka, *Procedura wyboru Sołtysa w przypadku jednego kandydata. Glosa do wyroku WSA z dnia 22 marca 2018 r., III SA/Gd 97/18, OwSS 2018, nr 3, s. 119-125.*)

W odpowiedzi na protest wyborczy 3 pkt. 2, w którym to wnoszący protest wskazuje, że skład Sołeckiej Komisji w Wilczkowicach budzi zastrzeżenia - Miejska Komisja ds. Wyborów stwierdziła, iż skład Sołeckiej Komisji Wyborczej nie powoduje, że wybory są nieważne. § 8 wprost wskazuje co należy do zadań Sołeckiej Komisji Wyborczej, zatem nie sposób odnaleźć związku przyczynowego pomiędzy składem Sołeckiej Komisji Wyborczej, a rzekomą bezstronnością wyborów. To nie Sołeczka Komisja Wyborcza dokonuje wyboru, tylko zgodnie z art. 36 ust. 2 Sołtys oraz Członkowie Rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Ponadto wnoszący protest, a jednocześnie kandydujący na Sołtysa Wilczkowic, został poinformowany przez Przewodniczącą Miejskiej Komisji ds. Wyborów o możliwości zgłoszenia przez siebie lub wyznaczonych przez siebie kandydatów do Rady Sołeckiej osób do składu Komisji Sołeckiej Wyborczej – czego nie dokonał.

ROZPATRZENIE PROTESTU: Miejska Komisja ds. Wyborów w wyniku głosowania: za - 3, przeciw - 0, wstrzym. - 0 uznała **brak zasadności protestu wyborczego 3** o unieważnienie wyborów Sołtysów/Przewodniczących Zarządów osiedli i Członków Rad Sołeckich/Członków Zarządów Osiedli na terenie Gminy Brzeszcze.

Podsumowując, analiza treści protestów wyborczych nie pozostawia żadnych wątpliwości, iż wskazane zarzuty w żaden sposób nie wpłynęły na wynik wyborów. Dowodami w sprawie protestu wyborczego są takie środki, które świadczą o istnieniu lub nieistnieniu pewnych faktów i które zarazem umożliwiają przekonanie, że zarzucane w proteście działanie lub zaniechanie jest postępowaniem sprzecznym z przepisami prawa dotyczącymi wyborów. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty, a które wskazywać muszą na wywarcie nie tylko istotnego, ale jakiegokolwiek wpływu na wynik wyborów. W ocenie

Komisji zarzuty protestów nie mają takiego charakteru. Samo zaś niezadowolenie protestującego nie jest wystarczające do unieważnienia wyborów. W przeciwnym razie protesty wyborcze miałyby charakter swoistego odwołania od ustaleń komisji wyborczych, powołanych do przeprowadzenia głosowania i ustalenia jego wyników. Kształtowałyby tym samym swoisty system, w którym wyborca mógłby dowolnie kwestionować wybory w sytuacji, w której nic nie wskazuje na naruszenie przepisów prawa. Protest wyborczy nie może inicjować kontroli na życzenie osoby niezadowolonej z przeprowadzonych wyborów, w oparciu o hipotetyczną możliwość naruszenia wystąpienia nieprawidłowości.

Ad. pkt. 6

Nie wniesiono.

Ad. pkt. 7

Na tym protokół zakończono.